

[Indenrigsministeren.]

udtale noget saadant, at Lejerne er ved at være de stærkeste. Der kom en Mand op til mig i Gaar og viste mig, hvad han havde maattet gaa ind paa. Det er ikke ret mange Skridt her fra Christiansborg, den paagældende Mand har haft sin Lejlighed i denne Gade i mange, mange Aar, og Lejen er sat op efterhaanden og var naaet til 700 Kr. Nu har han i en Kontrakt, jeg har her, maattet skrive under paa en Forhøjelse til 1 250 Kr. fra 1. April. Tror det ærede Medlem virkelig, at en Mand gør det, hvis han er den stærke i det Forhold? Denne Mand er saa daarligt stillet, at han simpelt hen er slaaet ud ved det, der er sket gennem denne Lejekontrakt.

Det er kun et enkelt Eksempel paa, hvordan Menneskeskæbner paa disse Omraader bliver trampet ned, men inden for Det konservative Parti vender man det døde Øre til og vil ikke høre og vil ikke se, hvad der foregaar paa disse Omraader her i Byen.

Det falder ikke mig ind at antyde, at Ejerne altid er daarlige Personer, og at Lejerne altid er Engle. Nej, jeg tror saamænd, at i den Henseende har de to Parter ikke noget at lade hinanden høre. Jeg kender de mest fortrinlige Husværter, og jeg kender ogsaa Eksempler paa Lejere, som baade er chikanøse, og som har ødelagt Ting i deres Lejligheder. Men det er jo derfor, vi skal have denne Lov. Loven lægger det fornødne Ansvar over paa saadanne Lejere. Det forholder sig aldeles ikke saaledes, at de paagældende Lejere faar et mindre Ansvar efter denne Lovs Gennemførelse, tværtimod, de faar et større Ansvar. Men hvad Mening der er i at blive ved at beskytte den daarlige Del af baade Ejer- og Lejerbefolkningen, det begriber jeg ikke.

Den ærede Ordfører for de Konservative anførte med Hensyn til Forslaget om Beskyttelse for Erhvervsvirksomheder i lejet Ejendom, at Handelsforeningerne i Købstæderne ikke havde tiltraadt dette. Nej, det har de ikke. Som jeg sagde i det andet høje Ting, er Forholdet som bekendt det, at i Provinsbyerne er langt, langt større Dele af de paagældende handlende selv Grundejere, og det er formentlig i denne Stand som i saa mange andre Stænder, at de, der har deres eget paa det tørre, ikke er saa gode Kolleger over for dem, der har Skoen paa og ved, hvor den trykker, som de burde være.

Den ærede Ordfører gjorde gældende, at det var en let Maade altid at komme og

skabe Beskyttelse gennem Lovgivningen, men det offentlige havde aldrig vist, at det tog Hensyn, naar der ved offentlige Foranstaltninger blev skabt negative Fordele, altsaa blev grebet ind i velerhvervede Rettigheder. Det kan jeg ikke give det ærede Medlem Ret i; det ærede Medlem vil finde mange Steder i dansk Lovgivning, hvor noget saadant sker. Da vi i For-aaret 1933 gennemførte en Lov om Værdistigningsafgift, blev der saaledes indsat en Bestemmelse om, at i visse Tilfælde, hvor det offentliges Foranstaltninger medførte en nedadgaende Værdi for visse private Ejendomme, kunde de paagældende faa Skattenedsættelse i den Anledning.

Der er i det hele taget een Ting, man vistnok ikke lægger tilstrækkeligt Mærke til i Forholdet mellem Ejer og Lejer her i København, og det er dette, at der foregaar en ret stærk Udvikling bort fra det personlige Forhold mellem den enkelte Grundejer og den enkelte Lejer. Den koncentrerede Kapital samler sig i store Ejendomsselskaber, hvor der egentlig ikke er noget som helst personligt Forhold til Lejerne, hvor der er en Mellemand, en Sagfører, der staar som Aktieselskabets Repræsentant, og som kun har den ene Opgave at skabe den størst mulige Profit for Selskabet. Det tror jeg ogsaa, man skal erindre, fordi det er noget, der vil tiltage i den kommende Tid og vil medvirke til, at det gamle personlige Forhold mellem Ejer og Lejer mere og mere gennemhulles i de store Byer.

Den ærede Ordfører (Stein) talte saa i øvrigt om Kontraktfriheden og sagde, at Det konservative Folkeparti paa dette Omraade stadig maatte forlange Kontraktfriheden anerkendt. Jeg har sagt tidligere — og det ved det ærede Medlem ogsaa nok er rigtigt —, at de Konservative er varme Tilhængere af Kontraktfriheden paa alle de Omraader, hvor Partiet ikke mener, det har Interesse i at faa Kontraktfriheden begrænset; men paa alle de Omraader, hvor Partiet ud fra sin almindelige Politik ønsker Indgreb i Kontraktfriheden, er ingen paa Rigsdagen ivrigere end Det konservative Folkepartis Medlemmer til at kræve Indgreb i Kontraktfriheden. Tror man, at det her i Landet efter konservativ Anskuelse er saaledes, at den enkelte Landmand og den enkelte Kornkøber i Kraft af Kontraktfriheden selv maa aftale, hvad Kornprisen skal være? Det falder ikke Det konservative Parti ind! Og saadan kunde man nævne det ene Eksempel efter det andet paa, at hvor det passer med ens